

POSTANOWIENIE

25 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 25 listopada 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku I.Ś.

z udziałem P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

w T.

o ustanowienie służebności przesyłu,

na skutek skargi kasacyjnej I.Ś.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z 18 grudnia 2024 r., I Ca 436/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. stwierdza, że wnioskodawca i uczestniczka ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.**

[dr]

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do przytoczonych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego

w kwestii przyjęcia bądź odmowy jej przyjęcia do rozpoznania wynika z oceny czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wnioskodawca wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, które ujął w formie pytania: - „czy przed wprowadzeniem do Kodeksu cywilnego z dniem 3 sierpnia 2008 r. instytucji służebności przesyłu dopuszczalne było posiadanie przez przedsiębiorstwo przesyłowe służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu, oraz czy okres posiadania tej służebności podlega doliczeniu do czasu posiadania wymaganego do zasiedzenia służebności przesyłu?”

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania na problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Zagadnienie dotyczące możliwości nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu lub służebności przesyłu, z możliwością doliczenia okresu jej posiadania przed wprowadzeniem do polskiego systemu prawnego służebności przesyłu, tj. przed 3 sierpnia 2008 r. zostało już omówione w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. uchwały z 17 stycznia 2003 r., III CZP 79/02, OSNC 2003, nr 11, poz. 142; z 7 października 2008 r., III CZP 89/08 oraz z 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139;

wyroki z 26 września 2014 r., IV CSK 724/13 i z 15 czerwca 2016 r., II CSK 639/15; postanowienia z 7 maja 2014 r., II CSK 741/13; z 4 lipca 2014 r., II CSK 551/13; z 21 stycznia 2015 r., IV CSK 203/14; z 22 kwietnia 2016 r., II CSK 512/15; z 5 maja 2016 r., II CSK 329/15; z 25 maja 2016 r., V CSK 547/15; z 17 czerwca 2016 r., IV CSK 531/15; z 9 listopada 2018 r., V CSK 502/17 oraz z 10 listopada 2017 r., V CSK 33/17). Zgodność nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie z art. 64 ust. 3 Konstytucji RP została potwierdzona również w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 25 maja 1999 r., SK 9/98, OTK-A 1999, nr 4, poz. 78), podobnie jak instytucji zasiedzenia (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 14 grudnia 2005 r., SK 61/03, OTK-A 2005, nr 11, poz. 136).

Z wiążącej dla Sądu Najwyższego (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.) podstawy zaskarżonego postanowienia wynika, że uczestniczka spełniła ustawowe przesłanki nabycia przez zasiedzenie służebności przesyłu. Gazociąg był urządzeniem trwałym i od 1985 r. widocznym dla poprzednika prawnego wnioskodawcy i samego wnioskodawcy, a jego przebieg został oznaczony słupkami znacznikowymi. Uczestniczka i jej poprzednicy prawni w sposób nieprzerwany korzystali z przedmiotowego w sprawie gazociągu od dnia jego wybudowania, tj. od 1985 r., co wynika z protokołu z 7 lutego 1985 r. przekazania i przyjęcia do eksploatacji inwestycji. W związku z tym należało uznać, że nabycie służebności przesyłu w drodze zasiedzenia nastąpiło po upływie 30 lat od dnia odbioru, a zatem 7 lutego 2015 r.

Zagadnienie prawne, o którym pisze wnioskodawca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostało już zatem rozstrzygnięte, a sposób jego wyjaśnienia został zaakceptowany w jednolitej linii orzecniczej; innych przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania Sąd Najwyższy nie dostrzegł.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 520 § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

[dr]

[SOP]